

РОЛЬ ПОДАТКОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

© 2014 ДЕМЧИШАК Н. Б.

УДК 336.532

Демчишак Н. Б. Роль податкових інструментів у інвестиційно-інноваційній стратегії розвитку України

Розкрито основні проблеми формування інвестиційного та інноваційного потенціалу в Україні. Визначено пріоритетність розробки і впровадження інвестиційно-інноваційної стратегії для національної економіки. Досліджено роль державного стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності прямим і непрямим способами. Розглянуто іноземний досвід податкового стимулювання інноваційної діяльності. Проаналізовано застосування різноманітних податкових преференцій окремими зарубіжними державами. З'ясовано позитивні та негативні сторони пільгового оподаткування в умовах фінансової нестабільності економіки України. Для визначення рівня інвестиційної активності проведено аналіз динаміки зміни індексу інвестиційної привабливості та розкрито проблемні аспекти залучення іноземних інвестицій в національну економіку. Визначено пріоритети формування ефективної інвестиційно-інноваційної стратегії розвитку економіки на базі єдиного системного підходу.

Ключові слова: стратегія, інвестиції, інновації, податкове стимулювання, податкові інструменти.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 11.

Демчишак Назар Богданович – кандидат економічних наук, доцент, кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту, Львівський національний університет ім. І. Франка (вул. Університетська, 1, Львів, 79000, Україна)

E-mail: nazar_dem@ukr.net

УДК 336.532

UDC 336.532

Демчишак Н. Б. Роль налоговых инструментов в инвестиционно-инновационной стратегии развития Украины

Раскрыты основные проблемы формирования инвестиционного и инновационного потенциала в Украине. Определены приоритетность разработки и внедрения инвестиционно-инновационной стратегии для национальной экономики. Исследована роль государственного стимулирования инвестиционно-инновационной деятельности прямым и косвенным способами. Рассмотрен иностранный опыт налогового стимулирования инновационной деятельности. Проанализировано применение различных налоговых преференций отдельными зарубежными государствами. Выяснено положительные и отрицательные стороны льготного налогообложения в условиях финансовой нестабильности экономики Украины. Для определения уровня инвестиционной активности проведен анализ динамики изменения индекса инвестиционной привлекательности и раскрыты проблемные аспекты привлечения иностранных инвестиций в национальную экономику. Определены приоритеты формирования эффективной инвестиционно-инновационной стратегии развития экономики на базе единого системного подхода.

Ключевые слова: стратегия, инвестиции, инновации, налоговое стимулирование, налоговые инструменты.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Библ.:** 11.

Демчишак Назар Богданович – кандидат экономических наук, доцент, кафедра финансов, денежного оборота и кредита, Львовский национальный университет им. И. Франко (ул. Университетская, 1, Львов, 79000, Украина)

E-mail: nazar_dem@ukr.net

Demchyshak N. B. Role of Tax Instruments in Investment and Innovation Strategy of Development of Ukraine

The article speaks about problems of formation of the investment and innovation potential in Ukraine. It identifies priority of development and introduction of the investment and innovation strategy for the national economy. It studies the role of state stimulation of the investment and innovation activity using direct and indirect methods. It considers foreign experience of tax stimulation of innovation activity. It analyses application of different tax preferences by different foreign states. It shows positive and negative sides of preferential taxation under conditions of financial instability of Ukrainian economy. In order to identify the level of investment activity the article analyses dynamics of change of the investment attractiveness index and shows problem aspects of attraction of foreign investments into the national economy. It identifies priorities of formation of efficient investment and innovation strategy of development of economy on the basis of a common system approach.

Key words: strategy, investments, innovations, tax stimulation, tax instruments.

Pic.: 1. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 11.

Demchyshak Nazar B. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Department of Finance, monetary circulation and credit, Ivan Franko National University of Lviv (vul. Universytetska, 1, Lviv, 79000, Ukraine)

E-mail: nazar_dem@ukr.net

В умовах посткризових тенденцій в економіці України активізація інвестиційно-інноваційної діяльності є важливою передумовою здійснення структурної перебудови національного господарства та стимулювання розвитку пріоритетних галузей. Інновації необхідні для ефективного функціонування підприємств та економіки загалом, оскільки формують основу успішного розвитку економіки на засадах конкурентоспроможності та науково-дослідної спрямованості. Тому найбільш актуальним завданням для держави на сьогодні є активне стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності як в країні в цілому, так і в її регіонах. Конкретні заходи в цьому напрямі пов'язані з реалізацією податкової політики, яка повинна сприяти зростанню обсягів капіталовкладень у сферу впровадження інноваційних технологій. У зв'язку з цим вирішення проблеми створення

сприятливих умов для інноваційної діяльності за допомогою податкових інструментів потребує формування виваженого підходу, який враховуватиме іноземний досвід у цій сфері, а також вітчизняні напрацювання.

Проблематика визначення місця та ролі системи оподаткування в механізмі стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності в Україні досліджується в роботах таких вчених, як: Н. Винниченко, М. Гаман, А. Гриньов, А. Гриценко, Н. Іванова, Т. Коновалова, О. Марченко, Н. Перев'язенко, А. Подлевський, А. Савченко, Л. Чорний, Ю. Янєль та інші. Незважаючи на значну кількість наукових розробок у межах цієї проблематики, залишаються невирішеними вагомі практичні та теоретичні проблеми, пов'язані з обґрунтуванням доцільності використання та ефективністю застосування податкових інструментів стимулювання.

Сьогодні необхідне чітке формування концепції державної політики у сфері інновацій та інвестицій, враховуючи проблеми соціально-економічного розвитку України та низький рівень інвестиційної привабливості регіонів. Одним із дієвих способів впливу на інвестиційно-інноваційну діяльність є національне податкове законодавство та податкові інструменти, що повинні дати змогу сформувати інвестиційно-інноваційну стратегію розвитку країни.

Метою статті є розкрити роль податкових інструментів у реалізації інвестиційно-інноваційної стратегії розвитку економіки.

Суттєвою проблемою вітчизняної економіки у сучасних умовах є стан інноваційної діяльності, який можна вважати незадовільним. Згідно із ЗУ «Про інвестиційну діяльність» інноваційна діяльність є її різновидом [1]. Інноваційна діяльність спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [2]. Допомогу підприємствам у випадках здійснення ними інноваційної діяльності може надавати держава. Це може відбуватися прямим або ж непрямим способом. На жаль, у зв'язку з дефіцитом державного бюджету в Україні практично не використовується прямий спосіб, оскільки держава не має можливості фінансувати надання пільгових кредитів чи субсидій, у той час, як непрямі стимули використовується достатньо часто.

Необхідно відзначити, що у частині країн ЄС взагалі відсутні податкові стимули для інноваційного розвитку, оскільки вони надають перевагу власне прямому способу інноваційного стимулювання. Сюди варто віднести Кіпр, Данію, Естонію, Литву, Люксембург, Словаччину, Німеччину та Швецію. На відміну від них, Великобританія, Франція, Португалія, Іспанія, Чехія, Австрія, Ірландія та Італія використовують певним чином податкове стимулювання інновацій.

Європейський досвід непрямого інноваційного стимулювання включає різні податкові преференції або їх поєднання, а саме:

1. Інвестиційний податковий кредит, як відтермінування податкових платежів у частині витрат з прибутку на інновації.
2. Податкові канікули на сплату податку на прибуток на кілька років, якщо прибуток був отриманий від реалізації інноваційних проєктів.
3. Зменшення податку на приріст інноваційних витрат.
4. Пільгове оподаткування прибутку, отриманого в результаті використання патентів, ліцензій, «ноу-хау» та інших нематеріальних активів, що входять до складу інтелектуальної власності.
5. Відрахування з оподаткованого прибутку внесків до благодійних фондів, діяльність яких пов'язана з фінансуванням інновацій.
6. Зменшення оподаткованого прибутку на суму вартості приладів і обладнання, які передаються вищим навчальним закладам, науково-дослідним інститутам та іншими інноваційними організаціями.
7. Зарахування частини прибутку інноваційної організації на спеціальні рахунки з подальшим пільговим оподаткуванням у разі використання на інноваційні цілі [3, с. 8].

Зазначені інструменти впливу зазвичай дають позитивний ефект, однак, з іншого боку, податкове стимулювання має і негативну сторону, яка виявляється у порушен-

ні принципів оподаткування, а саме – нейтральності оподаткування та справедливості. Використання податкових пільг сприяє нерівномірному розподілу податкового тиску на платників податків, що, у свою чергу, зумовлює зростання тіньового сектора економіки.

В Україні спостерігаються низькі темпи розвитку інноваційного потенціалу, що зумовлюють такі чинники:

1. Невміння практично застосувати теоретичні розробки у інноваційній сфері, необізнаність вітчизняних виробників у веденні бізнесу «високих технологій».
2. Недостатня і неефективна державна політика підтримки інноваційної діяльності.
3. Несприятливі умови для залучення іноземних інвестицій з метою забезпечення високотехнологічного виробництва.
4. Незацікавленість вітчизняних виробників у виготовленні високотехнічної продукції, яка буде мати змогу брати участь у міжнародному обміні технологіями.

Зазначені чинники гальмують інноваційну діяльність в країні. Відтак загострюється проблема підвищення ефективності механізму стимулювання інноваційної діяльності, оскільки це може бути значним поштовхом для розвитку економіки в цілому.

Ефективна державна політика підтримки інноваційної діяльності держава передбачає використання різних податкових преференцій та інструментів впливу. Деякі вчені вважають, що найоптимальнішою преференцією є податковий кредит, що являє собою величину коштів, на яку зменшують суму податкового зобов'язання у зв'язку із веденням інноваційної діяльності. Найпоширенішою формою є податковий кредит на податок на прибуток, але тут відшкодування відбувається лише після введення інновації в експлуатацію. Характерно, що активно застосовують податковий кредит у Франції, де його максимальна величина сягає 5 млрд євро. Саме Францію можна вважати однією з перших країн, яка успішно підтримує інвестиційно-інноваційну діяльність. Так, у Франції з 2004 до 2008 рр. використовували комбіновану систему податкового дослідницького кредиту (CIR), яка передбачала розрахунок податкового кредиту за двома схемами. Основою для розрахунку першої частини була величина збільшення витрат на інноваційні роботи у звітному періоді порівняно з попереднім, а інша частина залежала від загальної величини витрат, що були спрямовані на інноваційну діяльність. Дана програма передбачає такі переваги: автоматичний характер застосування, відсутність потреби у отриманні різного роду дозволів, залишає підприємству повну свободу дії, можливість отримання фінансової допомоги, створення сприятливих умов для розвитку середнього і малого бізнесу, виступає стимулом для спільного підприємства, стимулює до залучення наукових кадрів [3, с. 9 – 10]. Також у 2004 р., як інструмент податкового стимулювання для створення і розвитку малого та середнього бізнесу в дослідницькій сфері, запроваджено програму «Молоді інноваційні підприємства» (YIC). Отримати статус YIC може фірма, яка існує не більше від восьми років та інвестує у науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР) не менше ніж 15% загальних витрат. Ці підприємства отримують ряд переваг:

1. Звільнення на перші три роки від корпоративного прибуткового податку, а наступні два роки платять тільки 50% податку.

2. Повне або часткове звільнення від сплати місцевих податків, що пов'язані з вартістю майна та споруд.

3. Звільнення від сплати соціальних платежів за працівників сфери НДДКР.

До сьогодні в Європі Франція вважається передовою країною у сфері податкового стимулювання НДДКР, тоді як Великобританія ввела податкові пільги досить недавно. Для стимулювання інноваційної діяльності у 2000 р. було запроваджено пільговий режим оподаткування малого і середнього бізнесу, а у 2002 р. – для великих підприємств. Податкові пільги дозволяли зменшувати суми податку на прибуток на відповідну суму. У 2008 р. відбулося реформування діючої системи, що головним чином відобразилося на збільшенні величини вирахування з оподаткованої бази витрат на НДДКР [3, с. 9].

Серед недоліків цієї реформи варто виділити складність отримання податкових преференцій, оскільки для цього компанії повинні дотримуватись ряду вимог. Не зважаючи на недоліки, податковий кредит на витрати на НДДКР зростають, що є позитивним результатом програми податкового стимулювання. У Франції величина кредиту розподілена приблизно порівно між великими та малими підприємствами, у Великобританії основну частину податкового дослідного кредиту отримують великі підприємства.

Непряме податкове стимулювання НДДКР в Австрії має подібні особливості, оскільки полягає у вирахуванні з оподаткованої бази витрат на НДДКР у розмірі 125 – 135%. Величина такого вирахування у Чехії та Угорщині перевищує 200% від витрат на НДДКР. Ірландія головним чином використовує податковий кредит, який становить 25% від вели-

чини витрат на НДДКР. Трохи більшою є сума податкового кредиту в Португалії – до 50%, в Іспанії – до 42% [3, с. 9].

Потрібно відзначити, що з прийняттям Податкового кодексу в Україні було передбачено такі шляхи надання податкових пільг:

1. Податкова знижка/вирахування, що зменшує базу оподаткування до нарахування податку.

2. Зменшення податкового зобов'язання після нарахування податку чи збору.

3. Встановлення зниженої ставки податку чи збору.

4. Звільнення від сплати податку чи збору.

Відповідно до Податкового кодексу податкова пільга – це звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування і сплати податку, або ж сплата ним податку чи збору у меншому розмірі за наявності підстав [4]. Загалом в економічній літературі податкові пільги зазвичай класифікують таким чином (табл. 1).

Застосування податкових пільг, як важливого інструменту впливу, потребує від держави значної уваги і відповідно виважених кроків, оскільки податкові пільги на даному етапі є фактично єдиним способом держави стимулювати інноваційну діяльність. Крім того, важливо створити певне конкурентне середовище для підприємств з метою зацікавлення їх в отриманні інноваційних податкових пільг. Оскільки, надаючи пільги одним підприємствам, що впроваджують НДДКР, держава може заохочувати інші до аналогічних кроків. Як наслідок, інші підприємства, які запропонують актуальні для держави інноваційні проекти, отримають пільги, що значно зменшить сукупні витрати підприємств на сплату податків і зборів. У сучасних умовах важливу роль для розвитку технологій відіграють не тільки

Таблиця 1

Класифікація податкових пільг [5, с. 151]

Класифікаційна ознака	Види пільг
За напрямом державної фіскальної економічної політики	• економічні; • соціальні
За видами платників	• повні – надають усім платникам; • часткові – надають певним категоріям платників
За функціональним призначенням	• стимулювальні; • протекційні
За цільовим використанням звільнених від оподаткування коштів	• цільові; • нецільові
За суб'єктом пільгового стимулювання	• звільнення від оподаткування носія податків; • звільнення від оподаткування платників на різних стадіях товаропросування
За періодом дії	• безтермінові; • тимчасові; • надзвичайні
За рівнем встановлення	• загальнодержавні; • місцевого значення
У розрізі елементів податку	• звільнення від оподаткування окремих категорій платників; • зменшення об'єкта оподаткування; • обмеження величини податкової бази; • зниження ставок податку; • застосування спеціальної методології податкового обліку; • продовження термінів податкового періоду; • зменшення обчисленої до сплати суми податкового зобов'язання; • продовження термінів податкового періоду; • зменшення обчисленої до сплати суми податкового зобов'язання; • розстрочення і відстрочення сплати податків

підприємства, а й науково-дослідні інститути, банківські установи, страхові компанії та інші фінансово-кредитні інститути [5, с. 150].

В Україні податкові пільги певним чином мають змогу виправляти «прогалини» у державній фінансовій політиці. У такому випадку основними умовами надання пільг повинні бути: визначення терміну пільги, наділення правом на податкові пільги не окремих платників, а усіх без винятку, якщо такі платники сприяють розвиткові пріоритетних галузей економіки, чітке визначення системи надання таких пільг і способів перевірки їх застосування, щорічна перевірка податкових пільг на предмет їх відповідності цілям, для досягнення котрих вони були введені і орієнтація податкових пільг на кінцеві результати діяльності [6, с. 122].

Інвестування є головним інструментом здійснення економічної політики, що забезпечує відновлення виробничих фондів і розвиток національного виробництва. У довгостроковій перспективі реформування економіки насамперед пов'язане із належним фінансуванням, саме тому капіталовкладення потрібно спрямувати на створення і впровадження новітніх технологій, систем сучасної організації та управління товаровиробництвом і збутом продукції, розвиток ринкової інфраструктури тощо. Важливим завданням держави є формування сприятливого інвестиційного клімату, а також регулювання інвестиційних процесів у країні. Традиційно вважається, що, використовуючи податки, держава може регулювати інвестиційні процеси за допомогою впливу на рівень короткострокових і довгострокових заощаджень, також за допомогою політики пільг та стимулів для вирішення певних інвестиційних завдань. Короткострокові заощадження громадян є одним з видів інвестиційних ресурсів, який реалізується у вигляді банківських депозитів на будь-який строк, державних облігацій, інвестицій у цінні папери. Механізм оподаткування короткострокових і довгострокових заощаджень в Україні має ряд недоліків. Наприклад, на рівень інвестиційної активності негативно впливає механізм оподаткування доходів фізичних осіб, отриманих у вигляді дивідендів, а також довгострокових заощаджень, що виступають у вигляді інвестицій в майно та пенсійних заощаджень [7, с. 343 – 344].

Ефективним способом активізації інвестицій є залучення іноземного капіталу. Тут визначальним є заохочення іноземних інвесторів вкладати кошти у пріоритетні галузі розвитку економіки. У цьому аспекті основною проблемою низької інвестиційної активності є нестабільна законодавча база та неефективна податкова політика, а також багато

суперечностей щодо оподаткування іноземних інвестицій, що відображається на динаміці індексу інвестиційної привабливості упродовж 2008 – 2012 рр., який обчислює Європейська Бізнес-Асоціація (рис. 1).

Тому для стимулювання іноземних інвестицій необхідне впровадження пільгового оподаткування, а також гарантії стабільності податкового законодавства у майбутньому [7, с. 346]. Зниження ставки одного з ключових податків у системі оподаткування України – податку на прибуток – з 25% до 16% (з 1 січня 2014 р.) може розширити податкову базу і поліпшити інвестиційний клімат. Як повідомляв УНІАН, Європейський банк реконструкції та розвитку інвестував у 2012 р. у 35 українських проектів 1,2 млрд дол., при цьому 71% коштів було надано приватним компаніям, 29% – на проекти у державному секторі. Станом на 1 січня 2013 р. ЄБРР узяв зобов'язання щодо надання понад 10,7 млрд дол. у рамках 318 проектів. Відтак обсяги інвестицій Європейського банку реконструкції та розвитку в Україну в 2013 р. залежать від інвестиційного клімату в країні (див. рис. 1) [8].

Загалом держава намагається вирішити проблему залучення іноземних інвестицій, а також стимулювати національні компанії інвестувати особливо у галузі НДДКР. Власне з цією метою відбулося реформування податкової системи, наслідки чого ще не є повною мірою відчутні. Але попри це, існує думка критиків, які вважають, що податковий кодекс значно погіршив ситуацію податкового стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності.

У новому законодавстві визначено такий перелік діючих пільг:

1. Звільнення від сплати ПДВ операцій з імпорту та постачання: техніки, обладнання, устаткування, що працюють на альтернативних видах палива, товарів для виробництва космічної техніки, товарів, що використовуються для потреб літакобудівної промисловості.

2. Звільняється від сплати податок на прибуток, що отриманий виробниками від реалізації: біопалива, електричної енергії, теплової енергії, техніки, яка споживає біологічні види палива тощо.

3. Звільняються від сплати земельного податку: суб'єкти літако-, суднобудування, космічної діяльності та земельні ділянки виробничого призначення [10, с. 51 – 52].

В Україні досі залишається відкритим питання щодо доцільності застосування цих пільг, оскільки їх використання часто призводить до значних зловживань. Негативна вітчизняна практика застосування пільгового оподаткування не змінилася після прийняття Податкового кодексу, а навпа-

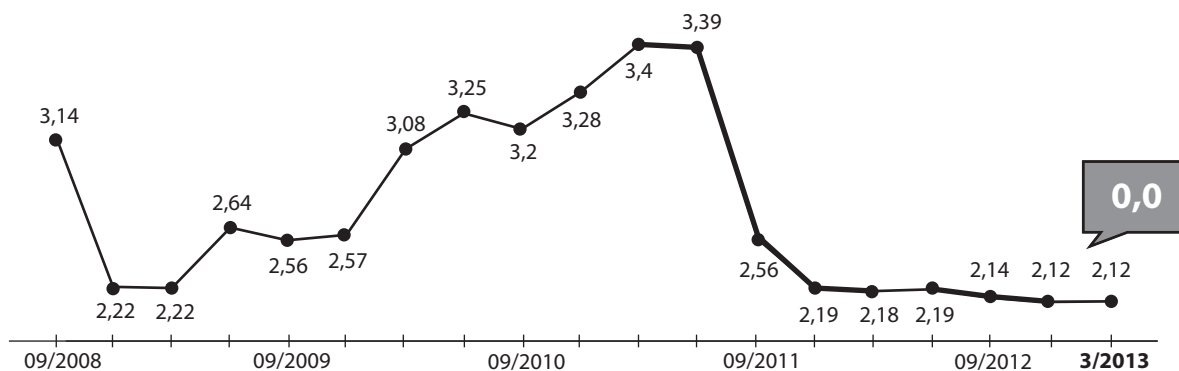

Рис. 1. Динаміка зміни індексу інвестиційної привабливості [9]

ки – певною мірою погіршилась. Аби уникнути новостворених проблем, необхідно провести реформування у таких напрямках: забезпечити стабільність податкового законодавства, чітко визначити роль податкових органів у формуванні податкової політики, детально обґрунтувати встановлення ставок на різні податки з метою узгодження інтересів усіх зацікавлених груп, розширити базу оподаткування, уникаючи при цьому збільшення податкового тиску [11].

На сьогоднішній день в Україні необхідно розробити ефективний механізм надання податкових кредитів, пільг та іншого роду стимулів інноваційно та інвестиційно активним підприємствам. Досвід зарубіжних країн свідчить про позитивні наслідки від такого впровадження. Необхідно лише обдуманно вводити ці зміни у вітчизняну економіку, при цьому дотримуючись таких принципів: першочергова вигода для суб'єктів господарювання, які здійснюють інвестиційно-інноваційну діяльність, уникнення додаткових витрат підприємствами в ході реалізації ними інвестиційно-інноваційної стратегії, а також витрат, що пов'язані зі сплатою податків, дотримання правил конкуренції та уникнення недобросовісного використання пільг, чіткості та прозорості законодавчої бази, яка буде формуватись на основі Податкового кодексу.

ВИСНОВКИ

Отже, динаміка інноваційної та інвестиційної діяльності в Україні значною мірою залежить від діючої системи оподаткування. При цьому актуальним є досвід європейських країн у стимулюванні інноваційної діяльності підприємств з використанням податкових інструментів. Для України пріоритетним питанням є використання розглянутого досвіду іноземних держав, однак передумовою цього повинен бути аналіз можливостей його адаптації. Успішна реалізація інвестиційно-інноваційної стратегії розвитку національного господарства залежить від діючої системи оподаткування, відтак доцільне та обґрунтоване застосування податкових інструментів сприятиме інвестиційно-інноваційній діяльності та розширюватиме її межі, гарантуючи тим самим сталість економічного розвитку України. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>.
2. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р. № 40-ІV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
3. **Алексєєв І. В.** Європейський досвід податкового стимулювання інноваційної діяльності / І. В. Алексєєв, Р. Й. Желізняк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Проблеми економіки та управління. – 2012. – № 725. – С. 7 – 16.
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
5. **Желізняк Р. Й.** Податкові пільги в механізмі податкового стимулювання інноваційної діяльності / Р. Й. Желізняк // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2012. – № 2 (14) . – С. 150 – 154.
6. **Іванов Ю. Б.** Реформування податкових систем: нова якість обговорення / Ю. Б. Іванов, І. А. Майбуrow, Л. І. Гончаренко // Фінанси України. – 2012. – № 6. – С. 114 – 124.
7. **Васильєва Т. А.** Податкова політика як інструмент стимулювання інвестиційної діяльності в регіоні / Т. А. Васильєва,

Н. В. Винниченко, Л. Л. Гриценко // Матеріали V Міжрегіональної науково-практичної конференції. – Донецьк : ДонДУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2005. – С. 343 – 346.

8. Обсяги інвестицій ЄБРР в 2013 році залежать від інвестиційного клімату в Україні / За даними УНІАН. – 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://economics.unian.net/ukr/news/156277-obsyagi-investitsiy-ebr-rv2013>

9. Індекс інвестиційної привабливості / За даними Європейської Бізнес Асоціації ЕВА [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eba.com.ua/uk/about-eba/indices/investment-attractiveness-index>

10. **Подлевський А. А.** Податкове стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності в Україні / А. А. Подлевський, Н. Ю. Перев'язенко // Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону. 36. наук. праць:– К., 2011. – Випуск XVII, № 4. – С. 48 – 56.

11. Формування фінансового потенціалу інвестиційної діяльності в економіці України : монографія / [М. І. Крупка, Д. В. Ванькович, Н. Б. Демчишак, М. І. Кульчицький]. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. – 404 с.

REFERENCES

- Aliexsieiev, I. V., and Zhelizniak, R. I. "Yevropeyskyi dosvid podatkovoho stymuliuvannya innovatsiinoi diialnosti" [The European experience of tax incentives for innovation]. *Visnyk NU «Lvivska politekhnika»*. *Problemy ekonomiky ta upravlinnia*, no. 725 (2012): 7-16.
- Ivanov, Yu. B., Maiburov, I. A., and Honcharenko, L. I. "Reformuvannya podatkovykh system: nova yakist obhovorennia" [Reforming the tax system: a new quality of discussion]. *Finansy Ukrainy*, no. 6 (2012): 114-124.
- "Indeks investytsiinoi pryvablyvosti" [Investment Attractiveness Index]. <http://www.eba.com.ua/uk/about-eba/indices/investment-attractiveness-index>
- Krupka, M. I., Vankovykh, D. V., and Demchysyak, N. B. *Formuvannya finansovoho potentsialu investytsiinoi diialnosti v ekonomitsi Ukrainy* [Formation of the financial capacity of investment in the economy of Ukraine]. Lviv: LNU im. Ivana Franka, 2011.
- [Legal Act of Ukraine] (2002). <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
- [Legal Act of Ukraine] (1991). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
- [Legal Act of Ukraine] (2010). <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
- "Obsyahy investytsii IEBRR v 2013 rotsi zalezhat vid investytsiinoho klimatu v Ukraini" [The volume of EBRD investments in 2013 are dependent on the investment climate in Ukraine]. <http://economics.unian.net/ukr/news/156277-obsyagi-investitsiy-ebr-rv2013>
- Podlevskyi, A. A., and Perev'iazenko, N. Yu. "Podatkove stymuliuvannya investytsiino-innovatsiinoi diialnosti v Ukraini" [Tax incentives for investment and innovation activity in Ukraine]. *Problemy ratsionalnoho vykorystannia sotsialno-ekonomichnoho ta pryrodno-resursnoho potentsialu rehionu*, vol. 4, no. 17 (2011): 48-56.
- Vasyliieva, T. A., Vynnychenko, N. V., and Hrytsenko, L. L. "Podatkova polityka iak instrument stymuliuvannya investytsiinoi diialnosti v rehioni" [Tax policy as a tool to stimulate investment in the region]. *V Mizhrehionalna nauko-vo-praktychna konferentsiia*. Donetsk: DonDUET, 2005.343-346.
- Zhelizniak, R. I. "Podatkovi pilhy v mekhanizmi podatkovoho stymuliuvannya innovatsiinoi diialnosti" [Tax incentives in the mechanism of tax incentives for innovation]. *Visnyk UBS NBU*, no. 2 (14) (2012): 150-154.